

Na osnovu clana 95 tacke 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o strancima

Proglašavam Zakon o strancima, koji je donijela Skupština Crne Gore 23. saziva, na sedmoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2008. godini, dana 15. decembra 2008. godine.

Broj: 01-2080/2

Podgorica, 17. decembra 2008. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanovic, s.r.

Zakon o strancima

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 82/2008 od 31.12.2008. godine.

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Clan 1

Ovim zakonom ureduju se uslovi za ulazak, kretanje i boravak stranaca na teritoriji Crne Gore.

Podrucje primjene

Clan 2

Ovaj zakon ne primjenjuje se na stranca koji po medunarodnom pravu uživa privilegije i imunitete, ako ovim zakonom nije drukcije određeno.

Na lica bez državljanstva primjenjuju se odredbe potvrđenih i objavljenih medunarodnih ugovora i opšteprihvacenih pravila medunarodnog prava, ako je to za njih povoljnije.

Ogranicenje ili zabrana kretanja

Clan 3

Strancu ce se ograniciti ili zabraniti kretanje na određenom podrucju u Crnoj Gori ako to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti i javnog poretka.

Poštovanje propisa

Clan 4

Stranac je dužan da za vrijeme kretanja i boravka poštuje propise koji važe u Crnoj Gori i odluke državnih organa.

Primjena pravila upravnog postupka

Clan 5

U postupku odlucivanja o pravima i obavezama stranaca primjenjuje se zakon kojim se ureduje opšti upravni postupak, ukoliko ovim zakonom nije drukcije određeno.

Znacenje izraza

Clan 6

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedece znacenje:

- 1) **stranac** je državljanin druge države ili lice bez državljanstva;
- 2) **ulazak u Crnu Goru** podrazumijeva prelazak državne granice, odnosno granicnog prelaza na kojem se obavlja granicna kontrola. Zadržavanje stranca u tranzitnom prostoru aerodroma i sidrištu luke ili pristaništu, u smislu ovog zakona, ne smatra se ulaskom u Crnu Goru;
- 3) **tranzit** je prelazak preko teritorije Crne Gore;
- 4) **strana putna isprava** je licni, porodnicni, odnosno zajednicki pasoš, diplomatski pasoš, službeni pasoš, pomorska knjižica, brodarska knjižica i druga putna isprava priznata po

medunarodnim ugovorima, na osnovu koje se može utvrditi identitet njenog imaoaca, kojoj nije istekao rok važenja i koja je izdata po propisima o izdavanju putnih isprava strane države;

5) **važeca putna isprava** je isprava koju je izdao nadležni organ iz koje se nesporno može utvrditi rok važenja isprave i identitet vlasnika;

6) **prevoznik** je privredno društvo ili preduzetnik koji su registrovani za obavljanje djelatnosti prevoza putnika na kopnu, moru, jezerima, rijekama i u vazduhu;

7) **licna karta za stranca** je isprava o identitetu koja se može izdati stalno nastanjenom strancu ili strancu na privremenom boravku, koji nema važecu putnu ispravu.

II. ULAZAK I IZLAZAK STRANCA

Kontrola na granicnom prelazu

Clan 7

Stranac je dužan da se prilikom ulaska u Crnu Goru i izlaska iz Crne Gore podvrgne granicnoj kontroli.

Granicna kontrola stranca vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadzor državne granice i obuhvata provjeru uslova propisanih u cl. 8, 9 i 10 ovog zakona.

Zabrana ulaska

Clan 8

Strancu se neće dozvoliti ulazak u Crnu Goru, ako:

- 1) ne ispunjava uslove iz clana 10 ovog zakona;
  - 2) nema dovoljno sredstava za izdržavanje za vrijeme boravka u Crnoj Gori i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u trecu državu;
  - 3) je u tranzitu, a ne ispunjava uslove za ulazak u trecu državu;
  - 4) je na snazi zaštitna mjera udaljenja, mjera bezbjednosti protjerivanja ili mu je otkazan boravak;
  - 5) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili javnog zdravlja;
  - 6) se u odgovarajucim evidencijama vodi kao medunarodni prestupnik.
- Zabrana ulaska upisuje se u važecu putnu ispravu stranca.

Zabrana izlaska

Clan 9

Strancu se neće dozvoliti izlazak iz Crne Gore, ako:

- 1) upotrijebi tuđu, nevažecu, odnosno lažnu putnu ili drugu ispravu;
  - 2) postoji osnovana sumnja da namjerava da izbjegne krivicno, odnosno prekršajno gonjenje, izdržavanje kazne, izvršenje sudske naredbe ili lišenje slobode;
  - 3) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti i javnog poretka.
- Po prestanku razloga iz stava 1 ovog clana strancu će se dozvoliti izlazak iz Crne Gore.

Ulazak, kretanje i boravak

Clan 10

Stranac može ulaziti, kretati se i boraviti na teritoriji Crne Gore sa važecom putnom ispravom u koju je unesena viza ili odobrenje boravka, ako ovim zakonom ili medunarodnim ugovorom nije drukcije određeno.

Strancu koga je Crna Gora obavezna da prihvati na osnovu medunarodnih ugovora, ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, razlozi zaštite javnog poretka ili javnog zdravlja, dozvoljen je ulazak bez važeće putne isprave.

Državljeni određenih država mogu da ulaze u Crnu Goru i sa važecom licnom kartom, odnosno drugom ispravom na osnovu koje se može utvrditi njihov identitet i državljanstvo, u skladu sa medunarodnim ugovorom ili propisom o viznom režimu iz clana 14 stav 2 ovog zakona.

Ulazak stranca sa više državljanstava

Clan 11

Stranac koji ima više državljanstava smatra se državljaninom države koja mu je izdala putnu ispravu sa kojom je ušao u Crnu Goru.

Stranac iz stava 1 ovog clana dužan je da za vrijeme boravka u Crnoj Gori koristi putnu ispravu sa kojom je ušao u Crnu Goru.

Ulazak i izlazak na osnovu zajednicke putne isprave

Clan 12

Stranac koji je upisan u putnu ispravu drugog lica može ulaziti i izlaziti iz Crne Gore samo sa licem u ciju je putnu ispravu upisan.

Stranci koji imaju zajednicku putnu ispravu mogu ulaziti i izlaziti iz Crne Gore samo zajedno.

Lica koja su upisana u zajednicku putnu ispravu moraju imati i drugu ispravu sa fotografijom, na osnovu koje se može utvrditi njihov identitet.

Voda grupe mora imati licni pasoš.

Kretanje stranca u uniformi

Clan 13

Stranac može da se kreće u stranoj vojnoj, policijskoj ili carinskoj uniformi, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

III. VIZE

Vize i vizni režim

Clan 14

Viza je odobrenje koje strancu omogućava ulazak, boravak i tranzit preko teritorije Crne Gore.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) propisuje vizni režim, na predlog organa državne uprave nadležnog za inostrane poslove.

Ulazak bez vize

Clan 15

Državljeni određenih država mogu da ulaze u Crnu Goru bez vize, u skladu sa međunarodnim ugovorom ili propisom Vlade iz clana 14 stav 2 ovog zakona.

Vrste viza

Clan 16

Viza, u smislu ovog zakona, je: aerodromsko tranzitna viza (viza A), tranzitna viza (viza B), viza za kratki boravak (viza C) i viza za duži boravak (viza D).

Aerodromsko tranzitna viza (viza A)

Clan 17

Aerodromsko-tranzitna viza (viza A) izdaje se strancu za jedan ili više prelazaka kroz međunarodni tranzitni prostor aerodroma, za vrijeme prekida putovanja ili transfera između dvije faze međunarodnog leta, bez ulaska na teritoriju Crne Gore.

Strancu koji za vrijeme međupristajanja na aerodromu u Crnoj Gori ne napušta avion ili međunarodni tranzitni prostor aerodroma nije potrebna viza.

U slučaju iz stava 2 ovog clana, Vlada može odrediti da je državljanima određenih država potrebna aerodromsko-tranzitna viza, ako to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti i javnog poretka.

Aerodromsko-tranzitna viza izdaje se sa rokom važenja do tri mjeseca.

Tranzitna viza (viza B)

Clan 18

Tranzitna viza (viza B) izdaje se strancu za jedno, dva ili više putovanja preko teritorije Crne Gore.

Viza iz stava 1 ovog clana izdaje se sa rokom važenja do šest mjeseci.

Na osnovu tranzitne vize (viza B) stranac može da boravi u Crnoj Gori najduže pet dana.

Tranzitna viza (viza B) može se izdati strancu koji ima ulaznu vizu države u koju putuje ili preko cije teritorije nastavlja putovanje, ako međunarodnim ugovorom nije drukcije određeno.

Tranzitna viza (viza B) može se izdati i unijeti u zajednicki pasoš grupi putnika koja je formirana prije nego što je donesena odluka o putovanju, a koji zajedno prelaze preko teritorije Crne Gore.

Viza iz stava 5 ovog clana može se izdati grupi od najmanje pet, a najviše 50 lica, pri čemu je lice koje vodi grupu obavezno da posjeduje licni pasoš i, kad je to potrebno, vizu.

Viza za kratki boravak (viza C)

Clan 19

Viza za kratki boravak (viza C) izdaje se za turistička, poslovna ili druga putovanja, za jedan ili više ulazaka u Crnu Goru i za neprekidni boravak, odnosno ukupno trajanje

uzastopnih boravaka koji ne može biti duži od 90 dana u vremenskom periodu od šest mjeseci, računajući od dana prvog ulaska.

Viza za kratki boravak (viza C) za više ulazaka izdaje se sa rokom važenja do jedne godine.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, viza za kratki boravak (viza C) za više ulazaka može se izdati i sa dužim rokom važenja, ali ne dužim od pet godina, o čemu odlučuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Viza za kratki boravak (viza C) može se izdati grupi putnika koja je formirana prije nego što je donesena odluka o putovanju, ukoliko članovi te grupe zajedno ulaze na teritoriju Crne Gore, borave u njoj i napuštaju teritoriju kao grupa. Rok važenja ove vize ne može biti duži od 30 dana.

Viza iz stava 4 ovog člana unosi se u zajednicki pasoš i može se izdati grupi od najmanje pet, a najviše 50 lica, pri čemu je lice koje vodi grupu obavezno da posjeduje licni pasoš i, kad je to potrebno, vizu.

Bliže uslove za izdavanje vize iz st. 2 i 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Viza za duži boravak (viza D)

Član 20

Viza za duži boravak (viza D) izdaje se strancu koji namjerava da boravi na teritoriji Crne Gore duže od 90 dana, ali ne duže od šest mjeseci u vremenskom periodu od jedne godine, računajući od dana prvog ulaska.

Viza za duži boravak (viza D) izdaje se za jedan ili više ulazaka u Crnu Goru.

Bliže uslove za izdavanje vize iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Ogranicenja u vezi roka važenja

Član 21

Prilikom izdavanja vize, vrijeme važenja putne isprave u koju se unosi viza mora biti najmanje tri mjeseca duže od roka važenja vize.

Izuzetno, ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili medunarodne obaveze Crne Gore, u putnu ispravu se može unijeti viza koja važi najduže do isteka vremena važenja putne isprave, kad je obezbijeden povratak stranca u državu boravišta ili u trecu državu.

Nadležnost za izdavanje vize

Član 22

Stranac je dužan da pribavi vizu prije ulaska u Crnu Goru.

Vizu izdaje diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore, ako ovim zakonom nije drukcije određeno.

Zahtjev za izdavanje vize stranac podnosi licno, na posebnom obrascu.

Prije izdavanja vize, diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore dužno je da u određenim slučajevima pribavi prethodnu saglasnost organa uprave nadležnog za policijske poslove (u daljem tekstu: Policija).

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako to zahtijevaju humanitarni, licni ili profesionalni razlozi Policija na granicnom prelazu može izdati:

- 1) vizu za kratki boravak (viza C), za jedan ulazak i boravak do 15 dana;
- 2) tranzitnu vizu (viza B), za jedan tranzit do pet dana;
- 3) tranzitnu vizu (viza B), pomorcu ili grupi pomoraca.

Viza se izdaje unošenjem obrasca vize u važeću putnu ispravu stranca.

Kad to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili medunarodne obaveze Crne Gore, viza se može unijeti na obrascu za unošenje vize, ako u putnoj ispravi nema mjesta za unošenje vize ili ako putna isprava nije važeća za prelazak državne granice.

Bliži način izdavanja vize, obrazac zahtjeva za izdavanje vize, slucajeve u kojima je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost Policije, obrazac vize, način unošenja vize u putnu ispravu stranca, kao i obrazac za unošenje vize, propisuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Zastupanje

Član 23

U državama u kojima Crna Gora nema diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo, bilateralnim međunarodnim ugovorom može se odrediti strano diplomatsko predstavništvo koje će zastupati Crnu Goru u postupku izdavanja viza.

Produženje roka važenja vize za kratki boravak (viza C)

Član 24

Rok važenja vize za kratki boravak (viza C) se ne može produžavati.

Izuzetno, rok važenja vize za kratki boravak (viza C) može se produžiti ako to zahtijevaju humanitarni, profesionalni i licni razlozi ili viša sila.

Zahtjev za produženje roka važenja vize iz stava 2 ovog člana podnosi se Policiji, u mjestu boravišta stranca, prije isteka roka važenja vize, na posebnom obrascu.

Do donošenja odluke po zahtjevu iz stava 3 ovog člana stranac može boraviti u Crnoj Gori.

Bliže uslove za produženje roka važenja vize i obrazac zahtjeva za produženje roka važenja vize iz st. 2 i 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Razlozi zbog kojih se viza neće izdati

Član 25

Viza se neće izdati strancu, ako:

- 1) postoje razlozi iz člana 8 ovog zakona;
- 2) se licno ne odazove na poziv diplomatskog, odnosno konzularnog predstavništva Crne Gore;
- 3) na zahtjev diplomatskog, odnosno konzularnog predstavništva ne priloži traženu dokumentaciju kojom dokazuje svrhu i uslove boravka u Crnoj Gori;
- 4) na zahtjev diplomatskog, odnosno konzularnog predstavništva Crne Gore ne priloži dokaz o zdravstvenom i putnom osiguranju;
- 5) je boravio u Crnoj Gori 90 dana, a nije proteklo šest mjeseci od dana prvog ulaska.

Strancu se usmeno saopštavaju razlozi zbog kojih mu viza nije izdata.

Izuzetno, u slučajevima iz stava 1 ovog člana, strancu se može izdati viza, odnosno odobriti ulazak u Crnu Goru, ako to nalažu humanitarni razlozi, interesi Crne Gore ili međunarodno prihvacene obaveze. U ovim slučajevima strancu se može odrediti ulazak samo na određenom granicnom prelazu.

Skracivanje roka važenja vize

Član 26

Prilikom vršenja kontrole ulaska u Crnu Goru, Policija na granicnom prelazu može skratiti rok važenja vize, ako:

- 1) utvrdi da stranac nema dovoljno sredstava za izdržavanje;
- 2) je rok važenja vize duži od vremena važenja putne isprave;
- 3) bi stranac prekoracio rok od 90 dana boravka u vremenskom periodu od šest mjeseci, računajući od dana prvog ulaska.

Unošenje ispravke u vizu

Član 27

Policija može, prilikom vršenja kontrole prelaska državne granice, ispravljati podatke koji su greškom uneseni u vizu izdatu u diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Crne Gore.

Poništavanje vize

Član 28

Diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore ili Policija poništice izdatu vizu ako se naknadno utvrdi da postoji neki od razloga iz člana 8 ovog zakona.

Bliži način poništavanja izdatih viza propisuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Obaveze prevoznika

Član 29

Prevoznik može dovesti stranca na granicni prelaz ili na teritoriju Crne Gore, ako stranac ispunjava uslove iz člana 10 ovog zakona.

Prevoznik koji je doveo stranca suprotno stavu 1 ovog člana dužan je da ga bez odlaganja i o svom trošku odveze sa granicnog prelaza ili iz Crne Gore, kao i da naknadi troškove nastale prilikom boravka i povratka stranca.

Odredba stava 2 ovog člana odnosi se i na prevoznika koji je dovezao stranca koji je u tranzitu preko teritorije Crne Gore, ako je odbio da preveze stranca u državu odredišta ili je strancu zabranjen ulazak u državu odredišta.

Organizator turističkih ili poslovnih putovanja snosi troškove prinudnog udaljenja iz Crne Gore stranca kome pruža navedene usluge, uključujući i troškove boravka u prihvatilištu za strance, ako je stranac prinudno udaljen iz razloga propisanih u članu 10 ovog zakona, a te troškove ne može sam da naknadi.

Obavezu iz stava 4 ovog člana, ima i fizičko ili pravno lice na čiji poziv je strancu izdata viza ili odobren ulazak u Crnu Goru, ako te troškove ne može da naknadi organizator turističkih ili poslovnih putovanja, odnosno stranac.

IV. BORAVAK STRANCA

Vrste boravka

Član 30

Boravak stranca u Crnoj Gori, u smislu ovog zakona, je:

- 1) boravak do 90 dana;
- 2) privremeni boravak;
- 3) stalno nastanjenje.

1. Boravak do 90 dana

Pravo na boravak do 90 dana

Član 31

Stranac ostvaruje pravo na boravak do 90 dana na osnovu vize za kratki boravak (viza C), u skladu sa članom 19 ovog zakona, ili bez vize na osnovu propisa iz člana 14 stav 2 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, stranac može boraviti u Crnoj Gori najduže 90 dana u vremenskom periodu od šest mjeseci, računajući od dana prvog ulaska, ako ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Stranac koji je boravio u Crnoj Gori 90 dana, u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, može ponovo ući i boraviti u Crnoj Gori nakon isteka vremenskog perioda od šest mjeseci, računajući od dana prvog ulaska.

Otkaz boravka do 90 dana

Član 32

Boravak do 90 dana strancu se može otkazati, ako:

- 1) nema važeću putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice;
- 2) ne ispunjava uslove za ulazak i boravak propisane ovim zakonom;
- 3) nema sredstava za izdržavanje za vrijeme boravka u Crnoj Gori i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu;
- 4) ne plati novcanu kaznu izrečenu u Crnoj Gori;
- 5) postoji osnovana sumnja da boravak neće koristiti u svrhu za koju je prijavljen.

O otkazu boravka iz stava 1 ovog člana rješenje donosi Policija. U rješenju se određuje rok u kojem stranac mora napustiti teritoriju Crne Gore i izričite zabrana ulaska u Crnu Goru za određeno vrijeme (u daljem tekstu: zabrana ulaska).

Vrijeme zabrane ulaska iz stava 2 ovog člana racuna se od dana napuštanja Crne Gore.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se izjaviti žalba organu državne uprave nadležnom za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo), u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Otkaz boravka do 90 dana i zabrana ulaska upisuju se u putnu ispravu stranca.

Bliži način upisa otkaza boravka do 90 dana i zabrane ulaska u putnu ispravu stranca propisuje Ministarstvo.

Prestanak boravka do 90 dana

Član 33

Boravak do 90 dana prestaje strancu:

- 1) otkazom boravka;

- 2) istekom roka na koji mu je viza izdata;
- 3) istekom roka iz clana 31 stav 2 ovog zakona;
- 4) ako je vracen u Crnu Goru na osnovu medunarodnog ugovora (readmisija) zbog nezakonitog boravka.

Otkaz i prestanak boravka na osnovu vize D

Clan 34

Odredbe cl. 32 i 33 ovog zakona shodno se primjenjuju na otkaz boravka i prestanak boravka stranca na osnovu izdate vize za duži boravak (viza D).

2) Privremeni boravak

Pravo na privremeni boravak

Clan 35

Privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori duže od 90 dana, radi:

- 1) zapošljavanja i rada, obavljanja privredne ili preduzetnicke djelatnosti;
- 2) sezonskog rada;
- 3) srednjoškolskog obrazovanja ili studiranja;
- 4) učešća u programima medunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih;
- 5) specijalizacije, strucnog osposobljavanja i prakticne obuke;
- 6) naucno-istraživackog rada;
- 7) liječenja;
- 8) spajanja porodice;
- 9) humanitarnih razloga;
- 10) drugih opravdanih razloga, određenih zakonom ili medunarodnim ugovorom.

Stranac kome je odobren privremeni boravak iz razloga utvrđenih u stavu 1 ovog clana može da boravi u Crnoj Gori u skladu sa svrhom zbog koje mu je privremeni boravak odobren.

Uslovi za izdavanje odobrenja

Clan 36

Strancu se može odobriti privremeni boravak, ako:

- 1) ima sredstava za izdržavanje;
- 2) ima obezbijeden smještaj;
- 3) ima zdravstveno osiguranje;
- 4) ne postoje razlozi iz clana 8 ovog zakona;
- 5) je priložio dokaz o opravdanosti zahtjeva za privremeni boravak.

Podnošenje zahtjeva i odlucivanje

Clan 37

Odobrenje za privremeni boravak u Crnoj Gori izdaje Ministarstvo, uz prethodnu saglasnost Policije.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za prvi privremeni boravak stranac podnosi diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Crne Gore.

Stranac kome za ulazak u Crnu Goru nije potrebna viza zahtjev za izdavanje odobrenja za prvi privremeni boravak može da podnese Ministarstvu, u mjestu boravišta.

Uz zahtjev iz st. 2 i 3 ovog clana stranac je dužan da priloži važeću putnu ispravu, kao i druge dokaze o opravdanosti razloga zbog kojih traži izdavanje odobrenja za privremeni boravak.

Stranac koji je podnio zahtjev za privremeni boravak ne može mijenjati razlog boravka u toku postupka odlucivanja po zahtjevu.

Stranac koji podnese zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka prije isteka boravka od 90 dana može ostati u Crnoj Gori do donošenja konacne odluke.

Odbijanje zahtjeva

Clan 38

O odbijanju zahtjeva za izdavanje odobrenja za privremeni boravak odlucuje se rješenjem.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog clana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Rok važenja

Clan 39

Privremeni boravak odobrava se sa rokom važenja do jedne godine, ako ovim zakonom nije drukcije određeno.

Odobrenje privremenog boravka unosi se u važeću putnu ispravu stranca, čije vrijeme važenja mora biti najmanje tri mjeseca duže od roka na koji se odobrenje izdaje.

Ako je zahtjev podnesen u stranoj državi, odobrenje prvog privremenog boravka u putnu ispravu stranca unosi diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore.

Strancu koji nema važeću putnu ispravu, do dobijanja strane putne isprave, privremeni boravak odobrava se rješenjem.

Bliži način izdavanja odobrenja za privremeni boravak, kao i obrazac odobrenja i obrazac zahtjeva iz clana 37 stav 2 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Produženje privremenog boravka

Clan 40

Privremeni boravak može se produžavati najduže do dvije godine, ako ovim zakonom nije drukcije određeno.

Zahtjev za produženje privremenog boravka stranac podnosi Ministarstvu, u mjestu boravišta, najkasnije 30 dana prije isteka roka važenja privremenog boravka.

Na postupak produženja privremenog boravka primjenjuju se odredbe clana 37 st. 1, 4, 5 i 6 i clana 39 st. 2 i 4 ovog zakona.

Obrazac zahtjeva za produženje privremenog boravka propisuje Ministarstvo.

Privremeni boravak radi zapošljavanja

Clan 41

Privremeni boravak radi zapošljavanja i rada, obavljanja privredne, preduzetnicke ili druge djelatnosti, može se odobriti strancu kome je prethodno izdata radna dozvola, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i rad stranaca.

Privremeni boravak strancu iz stava 1 ovog clana izdaje se na rok određen u radnoj dozvoli, odnosno na rok iz clana 39 stav 1 ovog zakona.

Privremeni boravak radi sezonskog rada

Clan 42

Privremeni boravak radi sezonskog rada može se odobriti strancu koji ispunjava uslove iz clana 36 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za privremeni boravak priloži radnu dozvolu.

Privremeni boravak iz stava 1 ovog clana može se odobriti na period do osam mjeseci u kalendarskoj godini.

Odobrenje za privremeni boravak iz stava 1 ovog clana izdaje se u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Privremeni boravak radi srednjoškolskog obrazovanja ili studiranja

Clan 43

Privremeni boravak radi srednjoškolskog obrazovanja ili studiranja može se odobriti strancu koji ispunjava uslove iz clana 36 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za privremeni boravak priloži potvrdu o školovanju ili studiranju.

Odobreni privremeni boravak iz stava 1 ovog clana, u cilju završetka školovanja, može se produžiti najduže do dvije godine po isteku roka propisanog za trajanje školovanja, odnosno studiranja.

Za odobravanje privremenog boravka maloljetnom strancu, radi srednjoškolskog obrazovanja, potrebna je saglasnost zakonskog zastupnika.

Privremeni boravak radi učešća u programima međunarodne razmjene

Clan 44

Strancu koji u Crnu Goru dolazi radi ucestvovanja u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih može se odobriti privremeni boravak ako ispunjava uslove iz clana 36 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za privremeni boravak priloži i:

1) potvrdu državnog organa, odnosno institucije nadležne za sprovođenje ratifikovanih međunarodnih ugovora o razmjeni učenika ili studenata, kojom se potvrđuje učešće stranca u međunarodnoj razmjeni;

2) potvrdu nadležnog organa, odnosno institucije o finansiranju troškova školovanja ili studiranja, izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka stranca u zemlju ciji je državljanin.

Privremeni boravak radi specijalizacije, stručnog usavršavanja ili praktične obuke

Član 45

Privremeni boravak radi specijalizacije, stručnog usavršavanja ili praktične obuke može se odobriti strancu koji ispunjava uslove iz člana 36 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za privremeni boravak priloži potvrdu pravnog lica ili nadležnog organa u Crnoj Gori da mu je odobrena specijalizacija, stručno usavršavanje ili praktična obuka, kao i program kojim je utvrđeno vrijeme njihovog trajanja.

Privremeni boravak radi naučnog istraživanja

Član 46

Privremeni boravak radi naučnog istraživanja može se odobriti strancu koji ispunjava uslove iz člana 36 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za privremeni boravak priloži ugovor zaključen sa naučnom ustanovom u Crnoj Gori.

Privremeni boravak radi liječenja

Član 47

Privremeni boravak radi liječenja u Crnoj Gori može se odobriti strancu koji ispunjava uslove iz člana 36 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za privremeni boravak priloži potvrdu izdatu od zdravstvene ustanove u kojoj će se liječiti, a koja sadrži vrijeme potrebno za liječenje.

Privremeni boravak iz stava 1 ovog člana može se produžiti za vrijeme potrebno za liječenje stranca.

Privremeni boravak radi spajanja porodice

Član 48

Privremeni boravak radi spajanja porodice može se odobriti strancu, članu uže porodice crnogorskog državljanina ili stranca kome je odobreno stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Crnoj Gori.

Užom porodicom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se: supružnici, njihova maloljetna djeca rođena u braku ili van braka, maloljetna djeca jednog od supružnika i usvojena djeca.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, članom uže porodice može se smatrati i drugi srodnik, ako postoje posebni, licni ili humanitarni razlozi za spajanje porodice u Crnoj Gori.

Privremeni boravak radi spajanja porodice odobrava se na rok do jedne godine, odnosno do isteka roka važenja odobrenja o privremenom boravku stranca sa kojim se spajanje traži.

Privremeni boravak iz stava 4 ovog člana može se produžiti u slučaju kad je crnogorski državljanin iz stava 1 ovog člana umro, kao i u slučaju prestanka braka koji je u Crnoj Gori trajao najmanje tri godine.

Strancu, članu uže porodice crnogorskog državljanina ili stranca kome je odobreno stalno nastanjenje u Crnoj Gori, privremeni boravak se može produžavati do ispunjenja uslova za sticanje prava na stalno nastanjenje iz člana 54 stav 1 ovog zakona.

Brak iz koristi

Član 49

Privremeni boravak radi spajanja porodice neće se odobriti strancu ako se utvrdi da je brak zaključen iz koristi.

Brakom iz koristi, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se brak koji je zaključen sa namjerom da se ostvari ulazak ili boravak stranca u Crnoj Gori suprotno uslovima propisanim ovim zakonom.

Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak zaključen iz koristi su da:

- 1) supružnici ne održavaju bračnu zajednicu;
- 2) supružnici ne izvršavaju obaveze koje proizilaze iz braka;
- 3) se supružnici nijesu upoznali prije zaključenja braka;
- 4) supružnici ne daju istinite licne podatke;

- 5) supružnici ne govore jezik koji oboje razumiju;
- 6) su za zaključenje braka data materijalna sredstva, a nije u pitanju običaj davanja miraza, kad supružnici dolaze iz zemalja u kojima je davanje miraza običaj;
- 7) postoje dokazi da su supružnici i ranije zaključivali brak iz koristi u Crnoj Gori ili u stranoj državi.

Privremeni boravak djeteta rođenog na teritoriji Crne Gore

Član 50

Maloljetnom strancu rođenom na teritoriji Crne Gore privremeni boravak se odobrava i produžava na vrijeme koje je određeno za privremeni boravak jednog od roditelja ili staratelja.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga

Član 51

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga može se odobriti strancu za koga se pretpostavlja da je žrtva krivičnog djela trgovine ljudima, kao i maloljetnom strancu koji je napušten ili je žrtva organizovanog kriminala i u slučaju kad ne ispunjava uslove iz člana 36 ovog zakona.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga neće se odobriti strancu ukoliko to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti i javnog poretka.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga odobrava se na period od tri mjeseca do jedne godine i može se produžavati sve dok postoje razlozi iz stava 1 ovog člana.

Stranac iz stava 1 ovog člana ne smije se prinudno udaljiti zbog nezakonitog ulaska ili boravka u Crnoj Gori.

Strancu iz stava 1 ovog člana, za koga postoji opravdani strah da bi davanjem iskaza mogao biti izložen opasnosti po život, zdravlje, fizički integritet ili slobodu, obezbjeđuje se zaštita i ostvarivanje prava po odredbama zakona kojim se uređuje zaštita svjedoka.

Otkaz privremenog boravka

Član 52

Privremeni boravak može se otkazati strancu ako se naknadno utvrdi da:

- 1) postoje razlozi iz člana 8 ovog zakona;
- 2) se zapošljava i radi bez važeće radne dozvole, odnosno suprotno odredbama zakona kojim se uređuje zapošljavanje i rad stranaca;
- 3) boravak ne koristi u skladu sa svrhom zbog koje mu je izdato odobrenje za privremeni boravak.

Prilikom odlučivanja o otkazu privremenog boravka, naročito se uzimaju u obzir:

- 1) trajanje boravka;
- 2) lične, porodične, ekonomske i druge okolnosti;
- 3) rok u kojem stranac mora napustiti Crnu Goru, a koji ne može biti duži od 30 dana;
- 4) vrijeme zabrane ulaska u Crnu Goru.

O otkazu privremenog boravka iz stava 1 ovog člana rješenje donosi Policija. U rješenju se određuje rok u kojem stranac mora napustiti teritoriju Crne Gore i izriče zabrana ulaska u Crnu Goru.

Vrijeme zabrane ulaska iz stava 3 ovog člana racuna se od dana napuštanja Crne Gore.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Otkaz privremenog boravka i zabrana ulaska upisuju se u putnu ispravu stranca.

Bliži način upisa otkaza privremenog boravka i zabrane ulaska u putnu ispravu stranca propisuje Ministarstvo.

Prestanak privremenog boravka

Član 53

Privremeni boravak u Crnoj Gori prestaje strancu:

- 1) ako mu je privremeni boravak otkazan;
- 2) ako mu je izrečena zaštitna mjera udaljenja ili mjera bezbjednosti protjerivanja;
- 3) istekom roka važenja privremenog boravka;
- 4) ako prestanu razlozi na osnovu kojih je privremeni boravak odobren;
- 5) ako za vrijeme trajanja privremenog boravka boravi van Crne Gore duže od 90 dana.

O prestanku privremenog boravka zbog razloga iz stava 1 tac. 4 i 5 ovog člana rješenje donosi Ministarstvo.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog clana može se izjaviti žalba, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

O žalbi iz stava 3 ovog clana odlucuje Ministarstvo.

3. Stalno nastanjenje

Pravo na stalno nastanjenje

Clan 54

Državljeni država nastalih na prostoru bivše SFRJ, koji su imali prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori prije 3. juna 2006. godine, imaju pravo na stalno nastanjenje, bez potrebe podnošenja zahtjeva i bez posebnog odobrenja, uz obavezu podnošenja prijave radi registracije.

Stalno nastanjenje može se odobriti strancu koji je do dana podnošenja zahtjeva boravio u Crnoj Gori neprekidno pet godina na osnovu odobrenja za privremeni boravak.

Izuzetno, stalno nastanjenje se može odobriti strancu koji je do dana podnošenja zahtjeva imao odobren privremeni boravak u Crnoj Gori manje od pet godina neprekidno, ako to nalažu razlozi humanosti ili bi to predstavljalo interes za Crnu Goru.

Neprekidnim boravkom, u smislu st. 1 i 2 ovog clana, smatra se i privremeni boravak za vrijeme kojeg je stranac odsustvovao iz Crne Gore više puta u ukupnom trajanju od 10 mjeseci ili neprekidno šest mjeseci.

Strancu kome je u Crnoj Gori odobren privremeni boravak u skladu sa clanom 43 ovog zakona, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog nastanjenja racuna se polovina vremena provedenog u Crnoj Gori.

U vrijeme koje je potrebno za odobrenje stalnog nastanjenja ne racuna se vrijeme koje je stranac proveo u Crnoj Gori na:

- 1) privremenom boravku odobrenom radi sezonskog rada;
- 2) izdržavanju kazne zatvora.

Prava i obaveze stalno nastanjenog stranca

Clan 55

Stranac kome je odobreno stalno nastanjenje u Crnoj Gori ima pravo na:

- 1) rad i zapošljavanje;
- 2) obrazovanje i strucno usavršavanje;
- 3) priznavanje diploma i sertifikata;
- 4) socijalnu pomoc, zdravstveno i penzijsko osiguranje;
- 5) poreske olakšice;
- 6) pristup tržištu roba i usluga;
- 7) slobodu udruživanja, povezivanja i clanstva u organizacijama koje zastupaju interese radnika ili poslodavaca.

Stranac ostvaruje prava iz stava 1 ovog clana u skladu sa zakonima kojima se uređuje nacin ostvarivanja navedenih prava.

Podnošenje zahtjeva i odlucivanje

Clan 56

Odobrenje za stalno nastanjenje izdaje Ministarstvo.

Zahtjev za stalno nastanjenje stranac podnosi Ministarstvu, u mjestu boravišta.

Odobrenje za stalno nastanjenje unosi se u putnu ispravu stranca.

Bliži nacin izdavanja odobrenja za stalno nastanjenje, kao i obrazac odobrenja i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog clana propisuje Ministarstvo.

Odbijanje zahtjeva

Clan 57

Stalno nastanjenje neće se odobriti strancu:

- 1) koji nema važeću putnu ispravu;
- 2) koji je u Crnoj Gori pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili je za takvo krivično djelo protiv njega pokrenut postupak;
- 3) koji nema sredstava za izdržavanje;
- 4) koji nema zdravstveno osiguranje;
- 5) koji nema obezbijeden smještaj;
- 6) ako to nalažu razlozi nacionalne bezbjednosti i javnog poretka.

Protiv rješenja Ministarstva kojim se odbija zahtjev za stalno nastanjenje, može se pokrenuti upravni spor.

Otkazivanje stalnog nastanjenja

Clan 58

Stalno nastanjenje može se otkazati strancu, ako:

- 1) je u Crnoj Gori pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 2) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili zaštite javnog zdravlja;
- 3) se utvrdi da postoje razlozi za poništenje stalnog nastanjenja;
- 4) je dao lažne podatke o identitetu ili prikrio okolnosti koje su od znacaja za donošenje odluke o priznavanju prava na stalno nastanjenje.

Prilikom odlucivanja o otkazivanju stalnog nastanjenja uzimaju se u obzir okolnosti iz clana 52 stav 2 ovog zakona.

Rješenje o otkazivanju stalnog nastanjenja donosi Ministarstvo. U rješenju se određuje rok u kojem stranac mora napustiti teritoriju Crne Gore i izrice zabrana ulaska u Crnu Goru.

Vrijeme zabrane ulaska iz stava 3 ovog clana racuna se od dana napuštanja Crne Gore.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog clana može se pokrenuti upravni spor.

Otkaz stalnog nastanjenja i zabrana ulaska upisuju se u putnu ispravu stranca.

Bliži nacin upisa otkaza stalnog nastanjenja i zabrane ulaska u putnu ispravu stranca propisuje Ministarstvo.

Prestanak prava na stalno nastanjenje

Clan 59

Strancu prestaje pravo na stalno nastanjenje, ako:

- 1) mu je izrecena zaštitna mjera udaljenja ili mjera bezbjednosti protjerivanja;
- 2) se utvrdi da se stranac iselio iz Crne Gore ili neprekidno boravio duže od jedne godine u drugoj državi, a o tome nije obavijestio Ministarstvo;
- 3) mu je otkazano stalno nastanjenje;
- 4) se odrekao od stalnog nastanjenja, danom davanja izjave o tome;
- 5) ako je stekao crnogorsko državljanstvo.

Rješenje o prestanku stalnog nastanjenja iz stava 1 tacka 2 ovog clana donosi Ministarstvo.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog clana može se pokrenuti upravni spor.

Primjena posebnog zakona

Clan 60

Na prijavu, odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i promjenu adrese stana primjenjuje se zakon kojim se uređuje prebivalište i boravište crnogorskih državljana i stranaca.

V. NEZAKONITI BORAVAK

Dužnost stranca da napusti Crnu Goru

Clan 61

Nezakonitim boravkom u Crnoj Gori, u smislu ovog zakona, smatra se boravak stranca bez vize, odobrenja boravka ili drugog zakonskog osnova.

Stranac koji nezakonito boravi u Crnoj Gori mora napustiti njenu teritoriju odmah ili u roku koji mu je određen.

Smatra se da je stranac napustio Crnu Goru ulaskom u drugu državu u koju mu je ulazak odobren.

Stranac je dužan da dokaže da zakonito boravi u Crnoj Gori.

Rok za napuštanje Crne Gore

Clan 62

Strancu koji nezakonito boravi u Crnoj Gori Policija će rješenjem odrediti rok u kojem je obavezan da napusti teritoriju Crne Gore, a po potrebi može odrediti i mjesto prelaska državne granice, kao i obavezu prijavljivanja službenom licu na granicnom prelazu.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog clana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

O žalbi iz stava 2 ovog clana, odlucuje Ministarstvo, u roku od osam dana od dana prijema žalbe.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Prilikom određivanja roka iz stava 1 ovog člana uzeće se u obzir vrijeme za koje stranac objektivno može da napusti teritoriju Crne Gore, pri čemu taj rok ne može biti duži od 30 dana od dana donošenja rješenja.

Strancu koji iz opravdanih razloga nije napustio Crnu Goru u roku iz stava 5 ovog člana može se na njegov zahtjev ili po službenoj dužnosti, odrediti novi rok.

Strancu kome je izrečena zaštitna mjera udaljenja i strancu koga treba vratiti na osnovu međunarodnog ugovora odredice se rok za napuštanje Crne Gore samo ako postoje opravdani razlozi.

Zaštitna mjera udaljenja

Član 63

U slučajevima prekršajne odgovornosti određenim ovim zakonom strancu se može izreći zaštitna mjera udaljenja.

Prilikom odlučivanja o izricanju zaštitne mjere udaljenja uzimaju se u obzir okolnosti iz člana 52 stav 2 ovog zakona.

VI. PRINUDNO UDALJENJE

Sprovođenje prinudnog udaljenja

Član 64

Stranca koji nezakonito boravi u Crnoj Gori ili ne napusti Crnu Goru u roku koji mu je određen Policija će prinudno udaljiti.

Zabrana prinudnog udaljenja

Član 65

Stranac se ne smije prinudno udaljiti u državu u kojoj bi mu bio ugrožen život ili sloboda zbog rase, vjere ili nacionalnosti, pripadnosti posebnoj društvenoj grupi ili političkog mišljenja ili u kojoj bi mogao biti podvrgnut mučenju, neljudskom i ponižavajućem postupanju i kažnjavanju.

Zadržavanje stranca

Član 66

Ako to nalažu razlozi obezbjeđenja prinudnog udaljenja, stranac se može izuzetno zadržati u prostorijama Policije, ali ne duže od 12 časova.

Na zadržavanje stranca iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju policijski poslovi.

Smještaj stranca

Član 67

Strancu koga nije moguće odmah prinudno udaljiti ili kome nije utvrđen identitet, ograničice se sloboda kretanja smještajem u prihvatilište za strance (u daljem tekstu: Prihvatilište).

Izuzetno, strancu koji ima zdravstvene ili druge posebne potrebe ili razloge, obezbijedice se drugi odgovarajući smještaj.

Strancu koji ima obezbijeden smještaj i sredstva za izdržavanje, a ne može se prinudno udaljiti, može se odrediti obavezni boravak u određenom mjestu.

Određivanje smještaja u Prihvatilištu

Član 68

Policija rješenjem određuje smještaj u Prihvatilište.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

O žalbi iz stava 2 ovog člana odlučuje Ministarstvo, u roku od osam dana od dana prijema žalbe.

Trajanje smještaja u Prihvatilištu

Član 69

Smještaj u Prihvatilištu određuje se na vrijeme do 90 dana.

Nakon isteka vremena iz stava 1 ovog člana, strancu se može produžiti smještaj u Prihvatilištu za još 90 dana, ako:

- 1) je u toku postupak utvrđivanja identiteta ili prikupljanja podataka;
- 2) to zahtijevaju bezbjednosni razlozi;

3) namjerno ometa prinudno udaljenje.

Vrijeme koje je stranac proveo izvan Prihvatišta, na izdržavanju kazne zatvora ili u pritvoru, ne racuna se u vrijeme boravka u Prihvatištu.

Strancu kome je utvrđen identitet može se odobriti napuštanje Prihvatišta, ukoliko se ne smije prinudno udaljiti iz razloga navedenih u članu 65 ovog zakona.

Pridržavanje pravila boravka i kucnog reda u Prihvatištu

Član 70

Stranac je dužan da se pridržava pravila boravka i kucnog reda u Prihvatištu i ne smije ga napuštati bez odobrenja.

Strancu za koga postoje osnovi sumnje da će se ponašati na način suprotan stavu 1 ovog člana odredice se pojačani nadzor unutar Prihvatišta.

Pravila boravka i kucni red u Prihvatištu propisuje Ministarstvo.

Prestanak smještaja u Prihvatištu

Član 71

Smještaj u Prihvatištu strancu prestaje:

- 1) odlaskom iz Crne Gore;
- 2) kad je podnio zahtjev za priznavanje prava na azil;
- 3) istekom roka na koji je smještaj određen;
- 4) nakon utvrđivanja identiteta, ako je to bio razlog smještaja u Prihvatište.

Smještaj maloljetnog stranca u Prihvatištu

Član 72

Maloljetni stranac smješta se u Prihvatište zajedno sa roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnikom, osim ako se procijeni da je za njega povoljniji drugi smještaj.

Mjera pojačanog nadzora unutar Prihvatišta može se odrediti maloljetnom strancu koji nije navršio 16 godina života, samo ako je sa roditeljima ili drugim zakonskim zastupnikom.

Maloljetni stranac se ne smije vratiti u zemlju porijekla ili u treću državu, koja je spremna da ga prihvati, ako je to suprotno odredbama čl. 3, 5 i 8 Konvencije protiv mučenja i drugih svirepih i nehumanih ili ponižavajućih kazni ili postupaka sa Dopunskim protokolom 2, kao i čl. 9 i 37 Konvencije o pravima djeteta.

Određivanje obaveznog boravka u određenom mjestu

Član 73

Obavezni boravak iz člana 67 stav 3 ovog zakona određuje Policija po službenoj dužnosti.

Obavezni boravak iz stava 1 ovog člana može trajati najduže šest mjeseci.

Određivanje obaveznog boravka iz stava 1 ovog člana ne oslobađa stranca obaveze da napusti Crnu Goru.

Strancu kome je određen obavezni boravak u određenom mjestu izdaje se posebna identifikaciona isprava koju je stranac dužan da vrati prije napuštanja Crne Gore.

Izgled i sadržaj obrasca posebne identifikacione isprave stranca kome je određen obavezni boravak iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ograničenje kretanja u određenom mjestu

Član 74

U slučaju iz člana 73 ovog zakona stranac je dužan da boravi na određenoj adresi i da se redovno javlja Policiji u mjestu obaveznog boravka.

Prestanak obaveznog boravka

Član 75

Obavezni boravak strancu prestaje:

- 1) odlaskom iz Crne Gore;
- 2) protekom roka na koji je određen;
- 3) ako se redovno ne javlja Policiji u skladu sa članom 74 ovog zakona;
- 4) ako mu je priznat status izbjeglice, odobrena dodatna ili privremena zaštita, privremeni boravak ili stalno nastanjenje;
- 5) ako se utvrdi da nema obezbijeden smještaj i sredstva za izdržavanje.

Stranac kome je prestao obavezni boravak u određenom mjestu, a nije napustio Crnu Goru, prinudno će se udaljiti ili smjestiti u Prihvatište.

Stranci sa posebnim potrebama

Clan 76

Tokom postupka prinudnog udaljenja vodice se racuna o posebnim potrebama stranaca, kao što su: maloljetnici, lica potpuno ili djelimicno lišena poslovne sposobnosti, djeca odvojena od roditelja ili staratelja, lica sa invaliditetom, stare osobe, trudnice, samohrani roditelji sa maloljetnom djecom, kao i lica koja su bila izložena mucenju, silovanju ili drugim teškim oblicima psihološkog, fizickog ili seksualnog nasilja.

Prilikom preduzimanja službenih radnji prema strancima iz stava 1 ovog clana Policija je dužna da postupa u skladu sa medunarodnim ugovorima i propisima kojima je ureden položaj lica sa posebnim potrebama.

Oduzimanje isprava i predmeta

Clan 77

Radi obezbjeđenja izvršenja prinudnog udaljenja strancu se mogu privremeno oduzeti putne i druge isprave, putne karte, predmeti i novcana sredstva.

Oduzeta novcana sredstva koriste se za podmirivanje troškova prinudnog udaljenja stranca.

O oduzetim putnim i drugim ispravama, putnim kartama, predmetima i novcanim sredstvima izdaje se potvrda, na obrascu koji propisuje Ministarstvo.

Troškovi prinudnog udaljenja

Clan 78

Troškove smeštaja u Prihvatište i druge troškove koji nastanu prilikom prinudnog udaljenja snosi stranac.

Ako stranac nema sredstava da naknadi troškove iz stava 1 ovog clana, troškove ce naknaditi:

- 1) fizicko ili pravno lice koje se obavezalo da ce snositi troškove boravka stranca;
- 2) prevoznik koji nije odvezao stranca u skladu sa clanom 29 stav 2 ovog zakona;
- 3) poslodavac koji je zaposlio stranca suprotno odredbama zakona kojim se uređuje rad i zapošljavanje stranaca.

O visini troškova iz stava 2 ovog clana rješenje donosi Policija.

Troškovi koje nije moguće naplatiti na način utvrđen u st. 1 i 2 ovog clana padaju na teret budžeta Crne Gore.

Način naplate troškova smještaja u Prihvatište i prinudnog udaljenja i obrazac potvrde o naplati troškova propisuje Ministarstvo.

VII. PUTNE ISPRAVE ZA STRANCA

Vrste putnih isprava

Clan 79

Putne isprave za stranca su putna isprava za lica bez državljanstva i putni list za stranca, izdati u skladu sa ovim zakonom.

Obrasce putnih isprava iz stava 1 ovog clana propisuje i izrađuje Ministarstvo.

Nadležnost za izdavanje putne isprave za lica bez državljanstva

Clan 80

Putnu ispravu za lica bez državljanstva izdaje Ministarstvo.

Putna isprava iz stava 1 ovog clana izdaje se sa rokom važenja do jedne godine.

Zahtjev za izdavanje putne isprave za lica bez državljanstva podnosi se na posebnom obrascu.

Bliži način izdavanja i obrazac zahtjeva za izdavanje putne isprave iz stava 1 ovog clana propisuje Ministarstvo.

Putni list za stranca

Clan 81

Putni list za stranca izdaje se strancu koji nema važeću putnu ispravu, ako:

- 1) mu je prestalo crnogorsko državljanstvo, za odlazak u inostranstvo;
- 2) je izgubio stranu putnu ispravu ili je na drugi način ostao bez nje, a država čiji je državljanin nema diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo u Crnoj Gori, niti njene interese zastupa druga država, za odlazak u inostranstvo;
- 3) je u inostranstvu izgubio putnu ispravu za stranca koju je izdalo diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore ili Ministarstvo, za povratak u Crnu Goru;

4) se prinudno udaljava, za odlazak u inostranstvo.
Putni list za stranca može se strancu izdati i u drugom slučaju, ako za to postoje opravdani razlozi.

Nadležnost za izdavanje putnog lista

Clan 82

Putni list za stranca izdaje:

- 1) Ministarstvo, u slučajevima iz člana 81 stav 1 tač. 1, 2 i 4 ovog zakona;
- 2) diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, u slučajevima iz člana 81 stav 1 tačka 3 i stav 2 ovog člana.

Putni list iz stava 1 ovog člana izdaje se sa rokom važenja do 30 dana.

Odbijanje zahtjeva

Clan 83

Strancu se neće izdati putna isprava za stranca, ako:

- 1) ne može da dokaže da nema ili da ne može da pribavi važeću putnu ispravu države čiji je državljanin;
- 2) se protiv njega vodi krivični ili prekršajni postupak, osim ako postoji saglasnost organa koji vodi postupak;
- 3) je osuđen na kaznu zatvora ili novcanu kaznu, dok kaznu ne izdrži, odnosno ne plati novcanu kaznu;
- 4) nije izmirio dospelu imovinsko-pravnu obavezu na osnovu pravosnažne odluke;
- 5) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili javnog zdravlja ili
- 6) to nalažu međunarodne obaveze Crne Gore.

U slučaju iz stava 1 tačka 4 ovog člana rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje putne isprave za stranca se donosi na zahtjev nadležnog suda.

Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje putne isprave za stranca, u slučajevima iz stava 1 ovog člana, stranac može izjaviti žalbu Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Oduzimanje putne isprave

Clan 84

Ministarstvo će strancu privremeno oduzeti putnu ispravu za stranca ako nastupi neki od razloga iz člana 83 stav 1 ovog zakona.

O oduzetoj putnoj ispravi iz stava 1 ovog člana strancu se izdaje potvrda.

VIII. ISPRAVE ZA DOKAZIVANJE IDENTITETA

Namjena isprava i zabrana davanja na poslugu

Clan 85

Stranac dokazuje identitet putnom ispravom, licnom kartom za stranca, posebnom licnom kartom ili drugom javnom ispravom koja sadrži fotografiju.

Stranac je dužan da ima kod sebe ispravu kojom dokazuje identitet i da je na zahtjev ovlašćenog službenog lica stavi na uvid.

Stranac ne smije ispravu o svom identitetu davati na poslugu drugom licu, niti se smije služiti nevažećom ili tuđom ispravom kao svojom.

Stranac je dužan da se služi licnim imenom koje je upisano u putnoj ispravi ili drugoj ispravi o identitetu.

Licna karta za stranca

Clan 86

Licna karta za stranca izdaje se strancu kome je odobreno stalno nastanjenje, odnosno može se izdati strancu kome je odobren privremeni boravak, a koji nema važeću putnu ispravu.

Strancu koji je član diplomatskog, odnosno konzularnog predstavništva strane države ili član druge misije koja ima diplomatski status, izdaje se posebna licna karta.

Nadležnost

Clan 87

Licnu kartu za stranca iz člana 86 stav 1 ovog zakona izdaje Ministarstvo.

Posebnu licnu kartu za stranca iz člana 86 stav 2 ovog zakona izdaje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Licna karta iz stava 1 ovog clana i posebna licna karta iz stava 2 ovog clana izdaju se na obrascu koje izrađuje Ministarstvo.

Obrazac licne karte iz stava 1 ovog clana propisuje Ministarstvo, a obrazac posebne licne karte iz stava 2 ovog clana propisuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Podnošenje zahtjeva

Clan 88

Zahtjev za izdavanje licne karte za stranca može da podnese stranac koji je navršio 16 godina života.

Zahtjev iz stava 1 ovog clana podnosi se Ministarstvu, u mjestu stalnog nastanjenja, odnosno privremenog boravka stranca.

Stranac kome je odobreno stalno nastanjenje, kao i stranac kome je odobren privremeni boravak, a nema važeću putnu ispravu, dužan je da, u roku od 30 dana od dana odobrenja stalnog nastanjenja, odnosno privremenog boravka, podnese zahtjev za izdavanje licne karte za stranca.

Zahtjev za izdavanje posebne licne karte podnosi se organu državne uprave nadležnom za inostrane poslove.

Obrazac zahtjeva za izdavanje licne karte za stranca propisuje Ministarstvo, a obrazac zahtjeva za izdavanje posebne licne karte propisuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Rok važenja

Clan 89

Licna karta za stranca kome je odobreno stalno nastanjenje izdaje se sa rokom važenja od pet godina.

Maloljetnom strancu kome je odobreno stalno nastanjenje licna karta za stranca izdaje se sa rokom važenja od dvije godine.

Licna karta za stranca kome je odobren privremeni boravak izdaje se na rok na koji mu je odobren privremeni boravak.

Zamjena licne karte

Clan 90

Licna karta za stranca ce se zamijeniti:

- 1) u slucaju promjene podataka o strancu;
- 2) ako je oštećena ili dotrajala, tako da više ne može da služi namjeni;
- 3) kad fotografija ne odgovara izgledu stranca;
- 4) istekom roka važenja.

Stranac je dužan da, u roku od osam dana od dana nastupanja razloga iz stava 1 ovog clana, podnese zahtjev za zamjenu licne karte.

Obaveza vraćanja licne karte za stranca

Clan 91

Stranac je dužan da Ministarstvu vrati licnu kartu za stranca, ako:

- 1) je stekao crnogorsko državljanstvo;
- 2) se iseljava iz Crne Gore;
- 3) mu je otkazan boravak saglasno clanu 52 stav 1 tacka 3 ovog zakona;
- 4) mu je otkazano stalno nastanjenje saglasno clanu 58 stav 1 ovog zakona.

Nestanak isprava za strance

Clan 92

Stranac je dužan da o nestanku isprava za dokazivanje identiteta, iz clana 86 ovog zakona, bez odlaganja obavijesti Policiju ili najbliže diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore.

Organi iz stava 1 ovog clana su dužni da strancu izdaju potvrdu o nestanku isprava za dokazivanje identiteta.

Nestanak isprava za dokazivanje identiteta oglašava se u "Službenom listu Crne Gore", o trošku stranca.

Privremeno oduzimanje isprava za dokazivanje identiteta

Clan 93

Policija ce privremeno oduzeti ispravu za dokazivanje identiteta stranca, ako:

1) postoje osnovi sumnje da je stranac pocinio krivicno djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili da je pocinio prekršaj;

2) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili zaštite javnog zdravlja.

Policija ce privremeno oduzeti ispravu za dokazivanje identiteta strancu koji nije izvršio dospelu imovinsko - pravnu obavezu, na zahtjev nadležnog suda.

Isprava iz stava 1 ovog clana zadržava se dok postoje razlozi zbog kojih je privremeno oduzeta.

O privremenom oduzimanju isprave iz stava 1 ovog clana Policija izdaje potvrdu.

IX. KRETANJE STRANCA U UNIFORMI

Uslovi za nošenje strane vojne uniforme

Clan 94

Za vrijeme boravka u Crnoj Gori stranac se može kretati u stranoj vojnoj uniformi, ako:

1) boravi kao clan diplomatskog, odnosno konzularnog predstavništva strane države ili druge strane misije koja u Crnoj Gori ima diplomatski status u svojstvu vojnog predstavnika, dok misija traje;

2) je clan strane vojne misije ili strane vojne delegacije za vrijeme službene posjete Crnoj Gori;

3) se nalazi na školovanju u vojnoj školi;

4) je clan strane vojne misije ili strane vojne delegacije, sa diplomatskom ili službenom putnom ispravom, za vrijeme prelaska preko teritorije Crne Gore;

5) ucestvuje u vojnoj vježbi i obuci.

Uslovi za nošenje strane policijske ili carinske uniforme

Clan 95

Za vrijeme boravka u Crnoj Gori stranac se može kretati u stranoj policijskoj ili carinskoj uniformi, ako:

1) kao clan delegacije stranih policijskih ili carinskih organa boravi u službenoj posjeti;

2) obavlja aktivnosti na osnovu medunarodnog ugovora;

3) se nalazi na školovanju u policijskoj školi;

4) kao clan stranih policijskih ili carinskih delegacija, sa diplomatskom ili službenom putnom ispravom, prelazi preko teritorije Crne Gore.

X. PRIKUPLJANJE LICNIH PODATAKA O STRANCU

Clan 96

Policija može da prikuplja licne podatke o strancu od organa državne uprave, privrednih društava, preduzetnika i od samog stranca, ako je to:

1) u interesu stranca, a on se tome ne protivi;

2) potrebno radi provjeravanja podataka o strancu.

Organi iz stava 1 ovog clana dužni su da na zahtjev Policije dostave tražene podatke.

Prikupljanje i obrada licnih podataka o strancu vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o licnosti.

XI. EVIDENCIJE

Vrste i nadležnost za vodenje

Clan 97

Ministarstvo vodi evidencije o: izdatim putnim ispravama za stranca, izdatim i zamijenjenim licnim kartama za stranca, izdatim putnim listovima za stranca u Crnoj Gori i strancima kojima je otkazano stalno nastanjenje.

Organ državne uprave nadležan za inostrane poslove vodi evidencije o: izdatim vizama, odbijenim zahtjevima za izdavanje vize i poništenim vizama, o izdatim posebnim licnim kartama za strance i izdatim putnim listovima za strance u drugoj državi.

Policija vodi evidencije o: strancima kojima je otkazan boravak, strancima kojima je zabranjen ulazak i izlazak iz Crne Gore, izdatim vizama na granicnom prelazu, odbijenim zahtjevima za izdavanje vize, poništenim i skracenim vizama, prijavljenim nestalim ispravama za identifikaciju stranca i o privremeno oduzetim putnim ispravama.

Sadržaj i nacin vodenja evidencija iz st. 1 i 3 ovog clana propisuje Ministarstvo, a sadržaj i nacin vodenja evidencija iz stava 2 ovog clana propisuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

XII. NADZOR

Clan 98

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo, osim u dijelu koji se odnosi na izdavanje viza, odobravanje prvog privremenog boravka u drugoj državi i izdavanje posebne licne karte za stranca, koji vrši organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

XIII. KAZNE NE ODREDBE

Clan 99

Novcanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kaznice se za prekršaj stranac, ako:

- 1) ne napusti Crnu Goru u roku koji mu je određen (clan 61 stav 2 i clan 62 stav 1);
- 2) napusti Prihvatište bez odobrenja ili se ne pridržava pravila boravka i kucnog reda u Prihvatištu (clan 70);
- 3) napusti mjesto boravka na određenoj adresi koje mu je odredila Policija ili se redovno ne javlja Policiji (clan 74).

Strancu se za prekršaj iz stava 1 ovog clana može izreci i zaštitna mjera udaljenja sa teritorije Crne Gore u trajanju do jedne godine, samostalno ili uz novcanu kaznu.

Clan 100

Novcanom kaznom od trostrukog do petnaestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kaznice se za prekršaj stranac, ako:

- 1) se kreće ili boravi na određenoj teritoriji na kojoj mu je kretanje ili boravak ograničen ili zabranjen (clan 3);
- 2) ulazi u Crnu Goru i boravi na njoj teritoriji bez važeće putne isprave u koju je unijeta viza ili odobrenje boravka (clan 10 stav 1);
- 3) ne koristi putnu ispravu sa kojom je prešao državnu granicu (clan 11 stav 2);
- 4) boravi u Crnoj Gori suprotno namjeni za koju mu je izdata viza (clan 19 stav 1);
- 5) boravi u Crnoj Gori suprotno namjeni za koju mu je odobren privremeni boravak (clan 35);
- 6) nezakonito boravi u Crnoj Gori (clan 61 stav 1);
- 7) odbije da na zahtjev ovlašćenog službenog lica ispravu kojom dokazuje svoj identitet stavi na uvid (clan 85 stav 2);
- 8) da na poslugu drugom licu svoju ispravu o identitetu, odnosno ako se služi nevažećom ili tuđom ispravom kao svojom (clan 85 stav 3);
- 9) se služi licnim imenom suprotno clanu 85 stav 4 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog clana strancu se može izreci i zaštitna mjera udaljenja sa teritorije Crne Gore u trajanju do jedne godine, samostalno ili uz novcanu kaznu.

Clan 101

Novcanom kaznom od jednostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kaznice se za prekršaj stranac, ako:

- 1) u roku od 30 dana od dana odobrenja stalnog nastanjenja, odnosno privremenog boravka ne podnese zahtjev za izdavanje licne karte za stranca (clan 88 stav 3);
- 2) u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu licne karte za strance (clan 90 stav 2);
- 3) ne vrati licnu kartu za stranca u slučajevima utvrđenim clanom 91 ovog zakona;
- 4) ne prijavi nestanak isprava (clan 92);
- 5) za vrijeme boravka u Crnoj Gori nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku uniformu suprotno cl. 94 i 95 ovog zakona.

Clan 102

Novcanom kaznom od pedesetostrukog do dvjestastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kaznice se za prekršaj pravno lice i preduzetnik, ako na granicni prelaz doveze stranca ili bez odlaganja o sopstvenom trošku ne odveze i ne naknadi troškove boravka stranca koji ne ispunjava uslove iz clana 10 ovog zakona (clan 29).

Za prekršaj iz stava 1 ovog clana kaznice se novcanom kaznom od jedne polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog clana može se izreci i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje i primjena podzakonskih propisa

Član 103

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijecu se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivace se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca ("Službeni list SFRJ", br. 56/80, 53/85, 30/89, 26/90, 53/91 i "Službeni list SRJ", br. 24/94 i 28/96), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rješavanje po zapocetim postupcima

Član 104

Postupci zapoceti prije stupanja na snagu ovog zakona okoncace se po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako je to za stranca povoljnije.

Važenje isprava izdatih po ranijim propisima

Član 105

Putne i druge isprave izdate prije stupanja na snagu ovog zakona, osim odobrenja za stalno nastanjenje i odobrenja za privremeni boravak, važe godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odobrenje za privremeni boravak izdato prije stupanja na snagu ovog zakona važi do isteka roka na koji je izdato.

Prestanak primjene dosadašnjeg zakona

Član 106

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o kretanju i boravku stranaca ("Službeni list SFRJ", br. 56/80, 53/85, 30/89, 26/90, 53/91 i "Službeni list SRJ", br. 24/94 i 28/96).

Stupanje na snagu zakona

Član 107

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-1005/11

Podgorica, 15. decembra 2008. godine

Skupština Crne Gore

Predsjednik,
Ranko Krivokapic, s.r.